

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 162/12
Λουξεμβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-610/10
Επιτροπή κατά Ισπανίας

Η Ισπανία καταδικάζεται, λόγω μη εκτέλεσης αποφάσεως του Δικαστηρίου, στην καταβολή, αφενός, κατ' αποκοπή ποσού 20 εκατομμυρίων ευρώ και, αφετέρου, ημερήσιας χρηματικής ποινής ύψους 50 000 ευρώ από σήμερα και μέχρις ότου εκτελεστεί η ως άνω απόφαση

Με τη μη εκτελεσθείσα απόφαση είχε διαπιστωθεί ότι η Ισπανία παρέβη την υποχρέωσή της να ανακτήσει τις παράνομες ενισχύσεις που είχαν χορηγηθεί στην επιχείρηση Indosa

Ο ισπανικός όμιλος Magefesa, παραγωγός οικιακών ειδών ανοξείδωτου χάλυβα και μικρών ηλεκτρικών συσκευών, αποτελείται από τέσσερις βιομηχανικές επιχειρήσεις, πιο συγκεκριμένα την Indosa (Χώρα των Βάσκων), τη MIGSA (Ανδαλουσία) και τις Cunosa και GURSA (Κανταβρία). Λόγω οικονομικών δυσχερειών που αντιμετώπιζε ο όμιλος, η κεντρική ισπανική κυβέρνηση και πλείονες κυβερνήσεις αυτόνομων περιφερειών της ίδιας χώρας χορήγησαν στις οικείες επιχειρήσεις μια σειρά ενισχύσεων υπό τη μορφή εγγυήσεων δανείου, δανείου με όρους διαφορετικούς από τους ισχύοντες στην αγορά, μη επιστρεπτέων ενισχύσεων, καθώς και επιδότησης επιτοκίου.

Με απόφαση ¹ της 20ης Δεκεμβρίου 1989, η Επιτροπή κήρυξε τις ενισχύσεις αυτές παράνομες και ασύμβατες προς την κοινή αγορά και κάλεσε τις ισπανικές αρχές να τις ανακτήσουν. Εκτιμώντας ότι η Ισπανία δεν είχε λάβει εμπροθέσμως τα αναγκαία μέτρα προς συμμόρφωση με την εν λόγω απόφαση, η Επιτροπή άσκησε προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου. Με απόφαση ² της 2ας Ιουλίου 2002, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Ισπανία παρέβη την υποχρέωσή της να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή της με την απόφαση της Επιτροπής.

Στη διάρκεια του 2006 η Επιτροπή έκρινε ότι η απόφαση του Δικαστηρίου είχε εκτελεστεί ως προς τις GURSA, MIGSA και Cunosa. Ωστόσο, κατά την εκτίμησή της, δεν συνέβαινε το ίδιο όσον αφορά την Indosa. Συγκεκριμένα, οι ενισχύσεις που είχε λάβει η εταιρία αυτή δεν είχαν ανακτηθεί, ενώ οι δραστηριότητές της συνεχίστηκαν – παρά την κήρυξή της σε πτώχευση το 1994 – κατ' αρχάς από την ίδια την Indosa και, εν συνεχεία, από την Compañía de Menaje Doméstico (CMD). Η τελευταία αυτή εταιρία, θυγατρική της Indosa κατά 100 %, ιδρύθηκε από τον σύνδικο πτώχευσης της Indosa με σκοπό να διατεθεί η παραγωγή της στην αγορά, δεδομένου ότι μεταβιβάστηκαν στη CMD τόσο τα στοιχεία του ενεργητικού της Indosa όσο και το προσωπικό της. Μετά την κήρυξη της CMD σε πτώχευση το 2008, ορισμένοι από τους πρώην υπαλλήλους της συνέστησαν την επιχείρηση Euskomenaje, η οποία συνέχισε να ασκεί την επιδοτούμενη δραστηριότητα στις εγκαταστάσεις της CMD, αφού της επιτράπηκε να χρησιμοποιεί δωρεάν τα στοιχεία του ενεργητικού της CMD μέχρι την περάτωση της διαδικασίας εκκαθάρισής της. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο, το 2010, να διαπιστώσει την ύπαρξη παράβασης της Ισπανίας, λόγω μη εκτέλεσης της πρώτης αποφάσεως που είχε εκδώσει το Δικαστήριο το 2002.

Με τη δεύτερη απόφαση που εκδίδει σήμερα, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η Ισπανία παρέβη την υποχρέωσή της να εκτελέσει την πρώτη απόφαση, βάσει της οποίας όφειλε να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή της προς την απόφαση της Επιτροπής του 1989,**

¹ Απόφαση 91/1/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με τις ενισχύσεις που η κεντρική κυβέρνηση και ορισμένες αυτόνομες κυβερνήσεις της Ισπανίας έχουν χορηγήσει στην Magefesa, παραγωγό οικιακών ειδών ανοξείδωτου χάλυβα και μικρών ηλεκτρικών συσκευών (ΕΕ 1991, L 5, σ. 18)

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Ιουλίου 2002, [C-499/99](#), Επιτροπή κατά Ισπανίας (Συλλογή 2002, σ. I-6031).

σχετικά με την ανάκτηση από το εν λόγω κράτος μέλος των παράνομων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην Indosa.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει εισαγωγικώς τη νομολογία του σύμφωνα με την οποία το γεγονός ότι μια επιχείρηση αντιμετωπίζει δυσκολίες ή κηρύσσεται σε πτώχευση δεν θίγει την υποχρέωση ανάκτησης ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί παρανόμως. Η εξάλειψη της απορρέουσας από τη χορήγηση των εν λόγω ενισχύσεων στρέβλωσης του ανταγωνισμού μπορεί να επιτευχθεί καταρχήν, στο πλαίσιο πτωχευτικής διαδικασίας, με την εγγραφή της απαίτησης που αφορά την επιστροφή των οικείων ενισχύσεων στον πίνακα κατάταξης.

Όσον αφορά, στην προκειμένη περίπτωση, την Indosa – από την οποία έπρεπε να ανακτηθούν οι επίμαχες ενισχύσεις –, η σχετική απαίτηση δεν είχε εγγραφεί, στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας, στον πίνακα κατάταξης πριν από τη λήξη της προθεσμίας που είχε τάξει η Επιτροπή (ήτοι στις 22 Μαΐου 2010). Πράγματι, η Αυτόνομη Κοινότητα της Χώρας των Βάσκων υπέβαλε για πρώτη φορά κατά το διάστημα από τον Δεκέμβριο του 2010 έως τον Δεκέμβριο του 2011, δηλαδή μετά την εκπνοή της ως άνω προθεσμίας, μια σειρά από αιτήσεις – στις οποίες το οικείο ποσό διορθώθηκε επανειλημμένως προς τα πάνω – προκειμένου να εγγραφεί μια απαίτηση υπέρ αυτής στο παθητικό της CMD ³.

Ακολούθως το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, εν προκειμένω, η εγγραφή δεν αρκεί από μόνη της για να θεωρηθεί ότι τηρήθηκε η υποχρέωση εκτέλεσης της αποφάσεως του 2002. Πράγματι, η εγγραφή της σχετικής απαίτησης αρκεί προς εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής μόνον αν, σε περίπτωση που οι κρατικές αρχές δεν θα μπορούσαν να ανακτήσουν τις ενισχύσεις στο σύνολό τους, η πτωχευτική διαδικασία καταλήγει στην οριστική παύση της δραστηριότητας της επιχείρησης η οποία υπήρξε αποδέκτης των παράνομων ενισχύσεων. Η ανάκτηση ενισχύσεων που έχουν κριθεί ασύμβατες προς την κοινή αγορά αποσκοπεί στην εξάλειψη της στρέβλωσης του ανταγωνισμού που προκλήθηκε από το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα το οποίο διέθετε ο αποδέκτης της ενίσχυσης αυτής σε σχέση με τους ανταγωνιστές του στην οικεία αγορά, ώστε να επιτευχθεί έτσι η επαναφορά στην προ της καταβολής της ενίσχυσης κατάσταση. Επομένως η συνέχιση της δραστηριότητας μιας κηρυχθείσας σε πτώχευση επιχείρησης από άλλες επιχειρήσεις, χωρίς να έχουν ανακτηθεί οι οικείες ενισχύσεις, ενδέχεται να έχει ως συνέπεια τη διαιώνιση της στρέβλωσης του ανταγωνισμού η οποία είχε προκληθεί από τη χορήγηση των ενισχύσεων. Αυτό μπορεί να συμβαίνει ιδίως σε περίπτωση που η άλλη επιχείρηση έχει αγοράσει στοιχεία του ενεργητικού της υπό εκκαθάριση εταιρίας χωρίς να καταβάλει τίμημα σύμφωνο με τους όρους της αγοράς ή εφόσον διαπιστωθεί ότι η σύστασή της είχε ως αποτέλεσμα να καταστρατηγηθεί η υποχρέωση επιστροφής των ενισχύσεων. Το Δικαστήριο εκτιμά συναφώς ότι από διάφορα στοιχεία προκύπτει ότι η Euskomenaje εξακολουθεί να απολαύει του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος που συνδέεται με τις επίμαχες ενισχύσεις. Οι εξελίξεις που σημειώθηκαν στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας κατά της CMD συντείνουν στη διαπίστωση ότι σκοπός τους ήταν να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα της επιδοτούμενης δραστηριότητας, χωρίς μάλιστα οι επίμαχες παράνομες ενισχύσεις να έχουν ανακτηθεί στο σύνολό τους.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η παράβαση που προσάπτεται στην Ισπανία συνεχίζεται μέχρι την εξέταση των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως από το Δικαστήριο. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο κρίνει ότι η καταδίκη της Ισπανίας στην καταβολή χρηματικής ποινής συνιστά ένα πρόσφορο μέσο οικονομικής φύσης, ώστε να παρακινηθεί το κράτος μέλος να λάβει τα μέτρα που είναι αναγκαία για τον τερματισμό της παράβασης. Έτσι **το Δικαστήριο καταδικάζει την Ισπανία στην καταβολή χρηματικής ποινής ύψους 50 000 ευρώ ανά ημέρα καθυστέρησης κατά την εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για τη συμμόρφωσή της προς την απόφαση του 2002, αρχής γενομένης από σήμερα.**

Επιπλέον το Δικαστήριο καταδικάζει την Ισπανία στην καταβολή κατ' αποκοπή ποσού 20 εκατομμυρίων ευρώ. Εκτιμά ότι από το σύνολο των στοιχείων της δικογραφίας προκύπτει ότι για την αποτελεσματική πρόληψη ανάλογων μελλοντικών παραβάσεων των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης απαιτείται η λήψη ενός τέτοιου αποτρεπτικού μέτρου. Επιπροσθέτως το ως άνω ποσό

³ Η σχετική απαίτηση ενεγράφη τελικώς στον πίνακα κατάταξης κατόπιν διατάξεως που εξέδωσε στις 4 Απριλίου 2012 το Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao.

είναι προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και ανάλογο προς τη διαπιστωθείσα παράβαση, καθώς και προς την ικανότητα πληρωμής της Ισπανίας. Συναφώς, το Δικαστήριο λαμβάνει ιδίως υπόψη τη διάρκεια και της σοβαρότητα της παράβασης. Αφενός, η παράβαση συνεχίστηκε για δέκα και πλέον έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρώτης αποφάσεως του Δικαστηρίου, καθώς και για 22 και πλέον έτη από την έκδοση της αποφάσεως της Επιτροπής. Μολονότι η Ισπανία ανέλαβε όλως προσφάτως μια σειρά πρωτοβουλιών οι οποίες μαρτυρούν τη σοβαρή της βούληση να θέσει τέρμα στην παράβαση, οι σχετικές ενέργειες έγιναν λίγο μόλις χρόνο προτού η Επιτροπή ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου και, σε μεγάλο βαθμό, μετά την ημερομηνία άσκησης της προσφυγής αυτής. Επομένως η Ισπανία επί μακρόν δεν επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια. Αφετέρου, δεν θα έπρεπε να αντιμετωπιστούν σοβαρές δυσκολίες κατά την εκτέλεση της αποφάσεως του 2002, δεδομένου ότι οι αποδέκτες των επίμαχων ενισχύσεων δεν ήταν πολλοί, ότι κατονομάζονταν συγκεκριμένα και ότι τα προς ανάκτηση ποσά είχαν προσδιοριστεί επακριβώς.

Οι χρηματικές κυρώσεις που επιβάλλονται με τη σημερινή απόφαση πρέπει να καταβληθούν στην Επιτροπή, στον λογαριασμό «Ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως στρέφεται κατά κράτους μέλους το οποίο, κατά την Επιτροπή ή ένα άλλο κράτος μέλος, δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο. Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρήσει ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106